

ת"ד 10639/05/20 - מדינת ישראל נגד משה בוטיל

בית משפט השלום לתעבורה בחדרה

28 פברואר 2022

ת"ד 10639-05-20 מדינת ישראל נ'
בוטיל

לפני כבוד השופט אלכס אחטר
המאשימה

מדינת ישראל

ע"י בא כוחה עו"ד תמר גטה

נגד

הנאשם

משה בוטיל

ע"י בא כוחו עו"ד ארבל עמי-גא

גזר דין

מבוא:

עסקינן בתאונת דרכים אשר ארעה בתאריך 23.09.19 סמוך לשעה 08:15, וכעולה מעובדות כתב האישום, בהן הודה והורשע הנאשם, נהג הנאשם באוטובוס ציבורי 73-469-52 בחדרה ברחוב רמב"ם לדרום ופנה שמאלה לרחוב אחד העם לכיוון התחנה המרכזית כאשר על פני הכביש מסומן בבירור מעבר חצייה.

שדה הראיה של הנאשם הוגבל עקב קורת חלון נהג ומדבקה על החלון, אך ניתן לראות את המדרכה משמאל ואת מעבר החצייה בצורה ברורה בכל שלב של הפניה.

אותה עת, משמאל לימין ביחס לכיוון נסיעת הנאשם, חצתה במעבר החצייה, הולכת רגל, ילידת 1946.

הנאשם נהג באוטובוס בקלות ראש, בכך שלא נתן תשומת לב מספקת לדרך, מסיבה שאינה סבירה לא הבחין בהולכת הרגל, לא אפשר לה להשלים את החצייה בבטחה, פגע בה והפילה לכביש.

כתוצאה מהתאונה נחבלה הולכת הרגל חבלות של ממש ונגרמו לה שברים בשורש כף יד שמאל, בעצם האף, בארובת העין והיא אושפזה מתאריך 23.09.19 ועד לתאריך 25.09.19, נזקקה לגבס ולטיפול רפואי.

העבירות בהן הורשע הנאשם הן: **נהיגה בקלות ראש** - עבירה לפי סעיפים 262(2) + 38(2) לפקודת התעבורה [נוסח חדש] תשכ"א - 1961 (סמל סעיף 2029), **התנהגות הגורמת נזק** - עבירה על תקנה 21(ב)(2) לתקנות התעבורה תשכ"א - 1961 וסעיף 38(3) לפקודת התעבורה (סמל סעיף 2425) **אי מתן אפשרות להולך רגל להשלים מעבר חצייה בבטחה** - עבירה לפי תקנה 67א לתקנות התעבורה (סמל סעיף 5428).

בדיון אשר התקיים לפני, בתאריך 19.07.21, הודה הנאשם במיוחס לו והורשע, ולבקשת בא כוחו, הנאשם הופנה לקבלת תסקיר מאת שירות המבחן.

תסקיר שירות המבחן

מתסקיר שירות המבחן עולה כי הנאשם, בן 65, נשוי, אב לשלושה ילדים וסב לשלושה נכדים. הנאשם בעל השכלה של 11 שנות לימוד ותעודת מקצוע, שירת שירות צבאי מלא ועובד מזה כ-7 שנים כנהג אוטובוס.

הנאשם מחזיק ברישיון משנת 1976 ולחובתו 8 הרשעות קודמות שהתיישנו. שירות המבחן ציין כי רישומו התעבורתי מעיד על נהג זהיר שמקפיד לנהוג לפי חוקי התעבורה.

הנאשם חש צער רב על הפגיעה בהולכת הרגל והביע אמפטיה כלפיה. עוד צוין שהתאונה גרמה לו להקפיד על נהיגה בטוחה אפילו יותר.

הנאשם נטל אחריות מלאה לתאונה ושירות המבחן התרשם שעונש של "צ' יהווה עבורו ענישה חינוכית ושיקומית, לצד פיצוי על הנזק שגרם. לאור האמור, המליץ שירות המבחן על הטלת צו של"צ במסגרת עיריית חדרה ב"חסדי תומר" בהיקף של 250 שעות ופיצוי, שיהיה בהם כדי להקטין את הסיכון להישנות העבירות.

טיעונים וראיות הצדדים לעונש:

לדין מיום 31.01.22 לא התייצבה הנפגעת ולא הוגשו מסמכים רפואיים בעניינה.

ב"כ המאשימה הפנתה לכתב האישום ולהיותן של תאונות הדרכים "מכת מדינה" שעל בית המשפט לתת חלקו במאמץ למיגורן על ידי הטלת ענישה מחמירה.

המאשימה עמדה על נסיבות האירוע לחומרה כאשר התאונה לא רק שהתרחשה במעבר חציה אלא גם על ידי נהג מקצועי שנהג באוטובוס. המאשימה עתרה למתחם ענישה שיתחיל ממאסר על תנאי לצד פסילה בפועל של מספר חודשים ועד לפסילה בפועל של מספר שנים תוך שהפנתה לפסק דין יחיד ויחסית ישן. המאשימה טענה שאין לתת משקל רב לנסיבותיו של הנאשם וביקשה מבית המשפט שלא לאמץ את המלצת שירות המבחן. בשל עברו של הנאשם והעובדה שמעולם לא נשא בעונשי מאסר, לא ביקשה המאשימה הטלת מאסר בפועל למשך 6 חודשים מאחורי סורג ובריוח "והסתפקה" בבקשה להורות שהמאסר יינשא בעבודות שירות, פסילה בפועל שלא תפחת משנתיים, מאסר על תנאי, פסילה על תנאי וקנס משמעותי.

בטיעונו, ב"כ הנאשם התייחס למתחם ולעונש אותו ביקשה ב"כ המאשימה להטיל וטען כי הוא לא מגובה בפסיקה ואף לא נומק מדוע שהנאשם ימוקם ברף העליון של המתחם, תוך שהפנה לפסיקה עניפה בה הוטלו פסילות בפועל בנות מספר חודשים בודדים אף ללא מאסר מותנה.

ב"כ הנאשם הפנה לנסיבות התאונה כאשר לטעמו, העובדה ששדה הראיה של הנאשם היה מוגבל, מהירות הנסיעה לא הייתה מופרזת ולא בוצעו שום עבירות נוספות מלמדות על רף רשלנות לא גבוה. כמו כן, הנאשם הוא זה שסייע לנפגעת ודיווח על התאונה כאשר הנפגעת בכלל בחרה לעזוב את מקום התאונה בכוחות עצמה ורק בחלוף הזמן הגיעה למשטרה. לאור האמור, עתר ב"כ הנאשם למתחם ענישה שבין פסילה לחודשים בודדים ועד לפסילה משמעותית לצד מספר חודשי מאסר בפועל בעבודות שירות.

ב"כ הנאשם ציין שדווקא זהו המקרה בו יש לתת משקל רב לנסיבותיו של הנאשם אשר נהג משנת 1976 ואין לו הרשעות להצגה, קיבל אחריות מלאה על מעשיו, ועודנו מתייגר על מעשיו עד היום, כפי שהדבר בא לידי ביטוי בתסקיר שירות המבחן. עוד הפנה לחלוף הזמן מעת התאונה, ולעובדה שאם תוטל על הנאשם פסילה ארוכה, הוא יאבד את מקום עבודתו. כמו כן, הפנה הסנגור להיעדר עמדת הנפגעת מאחר ונותק הקשר בינה לבין המאשימה. לאור האמור, ביקש ב"כ הנאשם להימנע מלהטיל על הנאשם פסילה או להסתפק בפסילת המינימום הקבועה בחוק ולהטיל על הנאשם ענישה צופה פני עתיד.

דין והכרעה:

תיקון 113 לחוק העונשין, עיגן את הבניית שיקול הדעת השיפוטי והעניק מעמד בכורה לעיקרון ההלימה, היינו קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשי העבירה, בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו. בהתאם לתיקון לחוק, על בית המשפט לקבוע את מתחם העונש ההולם למעשה העבירות שביצע הנאשם. לשם כך יתחשב בית המשפט בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה המפורטות בסעיף 40ט' לחוק העונשין.

לכשייקבע מתחם הענישה, יקבע בית המשפט את העונש המתאים, בתוך המתחם, אשר יוטל על הנאשם וזאת בהתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה המפורטות בסעיף 40יא' לחוק.

בית המשפט רשאי לחרוג ממתחם העונש ההולם בשל שיקולי שיקום או הגנה על שלום הציבור לפי סעיפים 40ד' ו-40ה' לחוק.

קביעת מתחם העונש ההולם:

בענייננו, הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירות שאין להקל ראש בחומרתן ובנסיבות ביצוען עת נהג בקלות ראש, לא הבחין בהולכת הרגל ולא אפשר לה לחצות בבטחה במעבר החצייה.

בעבירות תעבורה ככלל, ובעבירות של תאונה הגורמת חבלות בפרט, הערך המוגן הינו שמירה על שלמות הגוף, וכן מתן תחושת בטחון למשתמשי הדרך.

על חשיבותה של ענישה מרתיעה בתאונות דרכים, בהם נגרמות חבלות ופציעות חמורות עמד בית המשפט ברע"פ 2564/12 יחיאל קרני נ' מדינת ישראל:

"תאונות דרכים גובות קורבנות בגוף ובנפש מדי יום, וחלקה של מערכת המשפט לא יפקד מן המערכה נגד תאונות הדרכים... לענישה הולמת תפקיד חשוב לא רק במקרים בהם גורמות תאונות הדרכים לקורבנות בנפש, אלא אף במקרים בהן נגרמות חבלות ופציעות ובפרט כאשר חבלות ופציעות אלו חמורות הן".

עוד בפסיקה התואמת לענייננו נקבע לא אחת, כי מרכיב חשוב ברמת הענישה בתיקי תאונות דרכים הינו תוצאות התאונה כמו גם חומרת העבירה, אולם יש לשקול גם רשלנות תורמת של הנפגע וכן נסיבות אישיות של הנאשם (ר' ת"ד(ת"א) 2659-04-14 מ"י נ' **רפאל ביטון** [ניתן ביום 22.1.15, פורסם בנבו] והפסיקה שהובאה שם).

באשר לחומרת העבירות, הנאשם נהג בקלות ראש, ופנה שמאלה תוך שלא שם לב למתרחש משמאלו ועל מעבר החצייה, לא עצר להולכת רגל ולא אפשר לה לסיים את החצייה בבטחה כפי שעולה מכתב האישום בו הודה. אף על פי כן, מעובדות כתב האישום עולה כי המדובר בחוסר תשומת לב וברשלנות רגעית כאשר ככל הנראה, שדה הראייה של הנאשם היה מוגבל בשל קורת הנהג והמדבקה על החלון. חוסר תשומת לב זו, לרוע המזל גרמה לתאונה קשה, ללא שנלוו לכך עבירות נוספות דוגמת נהיגה בשכרות, נהיגה ללא רישיון או בפסילה או הפקרה לאחר הפגיעה ולכן אני קובע שרמת רשלנותו של הנאשם בינונית (עפ"ת (ת"א) 24519-02-15 **מוטולה נ' מדינת ישראל** [ניתן ביום 12.03.15, פורסם בנבו]).

הענישה הקבועה בסעיף 38(3) לפקודת התעבורה קובעת סנקציה של פסילת מינימום של 3 חודשים למי שגרם בנהיגתו חבלה של ממש לאחר ולכן יש לקבוע את הרף התחתון של המתחם מנתון זה (עפ"ת (חי') 4955-04-20 **קולר נ' מדינת ישראל**, [ניתן ביום 08.06.20, פורסם בנבו] הדומה בנסיבותיו לענייננו וכן לאסמכתאות שהובאו שם). תקופת הפסילה הנאותה שתוטל וכן קביעת עונש בדמות מאסר או צו של"צ ייגזרו מרף הרשלנות, טיב החבלות וההשלכות על חיי הנפגע.

על כן ולאור כל האמור לעיל, בהתחשב בשיקולים האמורים ובנסיבות המקרה דנא, אני קובע כי מתחם העונש ההולם ביחס לעבירות בהן הורשע הנאשם, הינו ממאסר הצופה פני עתיד או צו של"צ ועד מספר חודשי מאסר בפועל בודדים, לביצוע בעבודות שירות (עניין מוטולה וכן עפ"ת 19518-04-16 **אלון נ' מדינת ישראל** [ניתן ביום 21.04.16, פורסם בנבו] ועפ"ת 30028-12-15 **ברכה נ' מדינת ישראל** [ניתן ביום 30.01.17, פורסם בנבו]), ותקופת פסילה בין 3 חודשים ל- 30 חודשים (עניין ביטון ועפ"ת 4955-04-20 **קולר נ' מדינת ישראל** [ניתן ביום 08.06.20, פורסם בנבו]) לצד ענישה נלווית.

גזירת עונשו של הנאשם בתוך מתחם העונש ההולם:

על שיקולי ענישה, עמד בהרחבה כב' בית המשפט העליון בע"פ 11699/05 **סרפו נ' מ"י** (23/6/08):

"מלאכת גזירת הדין קשה ומורכבת היא. היא מצריכה עריכת איזון עדין ורגיש בין שיקולי הענישה השונים, ובין נתוניו של הנאשם הקונקרטי והנסיבות שבהן נעברה העבירה, לבין שיקולי מדיניות מגוונים והצורך בהתוויית מדיניות עונשית ברורה שיש בה כדי לקדם ערכים חברתיים. מטבע הדברים, זהו אינו מדע מדויק, שהרי אין מקרה אחד זהה למשנהו, אין נאשם דומה לחברו וגם אם ניתן לעיתים להצביע על דמיון או קרבת-מה בין נסיבותיו של מקרה פלוני למקרה אלמוני, הרי שתמיד ימצא ייחוד ושוני בנסיבותיו של כל מקרה ומקרה ובאופן שבו ראוי ליישם את השיקולים השונים על עניינו של אותו נאשם העומד בפני בית המשפט. בסופו של יום, וזאת אין לשכוח, גזירת העונש נעשית למידותיו של הנאשם

הספציפי. עמד על הדברים בבהירות רבה, כדרכו, השופט (כתוארו אז) א' ברק בפרשה קודמת:

"ביסוד הענישה אינו עומד שיקול אחד ויחיד, אלא מכלול של שיקולים. במלאכת הענישה בכל מקרה ומקרה חייב השופט למצוא את המשקל הראוי שיש להעניק לכל אחד מהשיקולים הנזכרים, תוך שהוא מודע לכך כי לעיתים קרובות שיקול אחד בא על חשבוננו של שיקול אחר. מכאן, שהעונש אשר מוטל בסופו של דבר על הנאשם, אינו אלא תוצאה "משוקללת" - אם תרצה פשרה - של השיקולים השונים שיש להביאם בחשבון. מלאכת "שקלול" זו אינה מלאכה מדעית, אך היא אף אינה מלאכה שרירותית. היא ענין שבשיקול דעת, הנעשה על הרקע הכללי והאינדיבידואלי, במסגרת המדיניות העונשית הכללית כפי שהיא מתבצעת על-ידי בתי-המשפט" (ע"פ 212/79 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד לד(2) 421, 434 (1979)....".

ומן הכלל אל הפרט. הנאשם בן 65, נשוי ואב לשלושה ילדים וסב לשלושה נכדים.

הנאשם חסך מזמנם של בית המשפט והעדים, חסך מהנפגעת להעיד בבית המשפט, לקח אחריות על מעשיו והודה בעבירות המיוחסות לו בכתב האישום בהזדמנות הראשונה וזאת על אף שכלל לא היה ברור שהנפגעת עצמה תתייבץ להעיד. כפי שנרשם בפרוטוקול הדיון מתאריך 12.04.21, נותק הקשר בין המאשימה לנפגעת וכפי שהוברר בטיעונים לעונש, גם כיום היא טרם אותרה.

הנאשם הביע חרטה על קרות התאונה והביע אמפטיה לנזק שנגרם לנפגעת.

הנאשם מחזיק ברישיון נהיגה מזה 46 שנים ואין לחובתו הרשעות להצגה. מעטים המקרים בהם נתקל בית המשפט באדם עם ותק נהיגה שכזה שאין באמתחתו אפילו לא הרשעה אחת מסוג ברירת משפט להצגה, וודאי שלא כשמדובר בנהג מקצועי. מובן שיש לתת לנתון זה משקל רב. מעברו של הנאשם ניתן ללמוד על אופן נהיגתו הן קודם לתאונה והן לאחריה. נתון זה מלמד על הסיכון הנמוך הנשקף מהנאשם, ואף עובדה זו יש לזקוף לזכותו.

מאז התאונה חלפה שנתיים וחצי וגם נתון זה יש לקחת בחשבון.

המאשימה לא צירפה כל פסיקה שתתמוך בטיעוניה מלבד פסק דין אחד החורג בנסיבותיו מתיק זה. יוער כי הענישה שנתבקשה אף חורגת בחומרתה מהענישה המבוקשת על ידי המאשימה במקרים דומים ואף חמורים יותר.

הפגיעות אשר נגרמו לנפגעת, פגיעות קשות הן ורק בנס, לא גבתה התאונה ח"י אדם ואולם, המאשימה לא הגישה מסמכים רפואיים של הנפגעת ולא צוין מצבה הרפואי העדכני.

בנסיבות אלה, וחרף עמדת המאשימה, אינני סבור שיש מקום להטיל על הנאשם מאסר בפועל, אפילו לא לביצוע בעבודות שירות. עם זאת, עמדתי שונה מעמדת ב"כ הנאשם, ואני סבור שלא ניתן לפטור את הנאשם ללא כל עונש אלא

שיש לתת מקום גם לאינטרס הציבור. אינטרס זה יש בו כדי לקבוע שהנאשם יבצע עבודות לטובת הקהילה תחת צו של"צ (ר' עפ"ת (ב"ש) 29414-12-18 **דניאל מאיר ארז** [ניתן ביום 17.02.19, פורסם בנבו] וכן עפ"ת (חי' 24314-01-15 **מדינת ישראל נ' גיא זגדון** [ניתן ביום 19.02.15, פורסם בנבו] והאסמכתאות שהובאו שם).

לאחר שנתתי את דעתי לנסיבות התאונה, שכאמור לא בוצעה בליווי עבירות חמורות נוספות בהן למרבה הצער בית המשפט נתקל חדשות לבקרים, רמת הרשלנות, עמדת שירות המבחן, קבלת האחריות בהזדמנות הראשונה, החרטה אותה הפגין הנאשם, היעדר עמדתה של הנפגעת ומצבה הרפואי העדכני ועברו של הנאשם, באתי לכלל מסקנה כי יש לגזור את עונשו של הנאשם ברף התחתון של מתחם העונש ההולם.

משנאמר כל זאת, ולאחר שנשקלו כל השיקולים הרלוונטיים אשר צוינו לעיל, תוך עריכת איזון בין רכיבי הענישה השונים, אני מטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

1. אני פוסל את הנאשם מלנהוג ו/או מלקבל ו/או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 6 חודשים. הנאשם יפקיד את רישיון הנהיגה במזכירות בית המשפט עד ולא יאוחר מיום 3/4/22 ויקבל כנגד הפקדת רישיון הנהיגה אישור הפקדה מתאים.

2. אני פוסל את הנאשם מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 3 חודשים על תנאי למשך 3 שנים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור אותן עבירות שעליהן הורשע או אחת העבירות המפורטות בתוספת הראשונה או בתוספת השנייה לפקודת התעבורה [נוסח חדש], תשכ"א - 1961 ויורשע בגינה.

3. צו של"צ בהיקף 250 שעות שיבוצעו בהתאם לתוכנית אותה יבנה שירות המבחן ותוגש לאישור בית המשפט. הוסבר לנאשם כי ככל שלא יבצע את עבודות השל"צ, יכול ותוגש בקשה ועניינו יובא לבית המשפט לצורך דיון מחודש ברכיבי הענישה של גזר הדין.

4. קנס בסך 1,500 ₪. הקנס ישולם עד ולא יאוחר מיום 31/5/22 שעה 12:00.

המזכירות תשלח העתק גזר הדין אל שירות המבחן.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בחיפה תוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, כ"ז אדר א' תשפ"ב, 28 פברואר 2022, במעמד הנוכחים.